

Możliwość skreślenia z listy aplikantów zgodna z Konstytucją

Trybunał Konstytucyjny rozpatrzył 27 września br. skargę konstytucyjną byłego aplikanta adwokackiego, który zaskarżył przepis ustawy Prawo o adwokaturze umożliwiający skreślenie z listy aplikantów w okresie pierwszych dwóch lat aplikacji, jeśli ORA stwierdzi nieprzydatność aplikanta do wykonywania zawodu adwokata. TK uznał, że przepis jest zgodny z Konstytucją (SK 11/14).

Konstytucyjne gwarancje prawa do nauki nie wykluczają istnienia mechanizmów oceny aplikantów. Nakazują przeprowadzenie ocen z uwzględnieniem indywidualnych osiągnięć aplikantów i ich zdolności przydatnych do wykonywania zawodu adwokata – orzekł Trybunał.

Skarga konstytucyjna dotyczyła aplikanta adwokackiego, który w trakcie pierwszego roku aplikacji dwukrotnie – w terminie zasadniczym i poprawkowym – uzyskał negatywną ocenę z kolokwium rocznego. W wyniku tego okręgowa rada adwokacka zdecydowała o skreśleniu go z listy aplikantów adwokackich z uwagi na nieprzydatność do wykonywania zawodu adwokata.

Skarżący uznał, że skreślanie z listy wyłącznie na podstawie negatywnego wyniku kolokwium rocznego stanowi nieproporcjonalne ograniczenie wolności wykonywania zawodu (art. 65 ust. 1 Konstytucji) oraz wolności nauki (art. 70 ust. 1 Konstytucji). Zarzucał również, że sformułowanie „nieprzydatny do wykonywania zawodu adwokata” jest nieprecyzyjne i narusza przez to zasadę określoności i zrozumiałości przepisów prawnych.

Trybunał Konstytucyjny uznał, że specyfika wykonywania zawodu zaufania publicznego wiąże się z ochroną dóbr o szczególnym charakterze. Aplikacja adwokacka jest ostatnim etapem przygotowania do wykonywania tego rodzaju zawodu przed rozpoczęciem jego samodzielnego wykonywania. Jest to okres mający umożliwić uzyskanie specjalistycznej wiedzy, ale także zdobycie umiejętności praktycznych oraz rozwinięcie cech osobistych pozwalających na wykonywanie zawodu adwokata zgodnie z zasadami etyki zawodowej. TK dodał, że organy samorządowe czuwają nad właściwym przygotowaniem do zawodu, z czym wiąże się ocena predyspozycji aplikanta i ewentualne skreślenie z listy osób, które nie będą w stanie sprostać wymaganiom.

Z kolei konstytucyjne gwarancje prawa do nauki nie wykluczają istnienia mechanizmów oceny aplikanta.

Uprawnienia, które daje art. 79 ust. 2 ustawy Poa są konieczne do tego, aby adwokatami stawały się osoby dające rękojmię należytego wykonywania zawodu. Jednocześnie skreślenie z listy aplikantów nie zamyka możliwości kształcenia i doskonalenia umiejętności niezbędnych do wykonywania innego kwalifikowanego zawodu prawnika.

Jednogłośnie wyrok wydał skład pięcioosobowy, pod przewodnictwem sędziego prof. Andrzeja Rzeplińskiego, prezesa TK.